

dunatáj

X. évf.
26. szám
1999.
Július 2.
5 korona

MAGYAR NYELVŰ REGIONÁLIS HETILAP

A járási hivatal előjárójának sajtótájékoztatójáról

Leváltott iskolaigazgatók

A járási hivatal előjárója bizonyos időközönként rendszeresen tájékoztatja a tömegtájékoztatói eszközök munkatársait az államigazgatás területén történt változásokról, eseményekről. Így volt ez a múlt héten pénteken is, amikor Dr. Keszegh Margit, a Komáromi Já-

rási Hivatal előjárója elsősorban az iskola- és egészségügy terén bekövetkezett, illetve várható változásokról, a rendkívüli időjárás okozta nehézségek felszámolásáról tájékoztatta a jelenlévőket, majd válaszolt az újságírók kérdéseire.

Többek között megtudtuk, hogy az iskolatörvény folyamatban lévő módosítása több változást hoz majd, így többek között nagyobb jogokkal és felelősséggel ruházza majd fel az iskolák önkormányzatait, amelyeknek a véleményezése a jövőben az iskolaigazgatók kinevezésekor is nyom a latba. A járásban a közelmúltban az alapiskolák igazgatóinak mintegy kétharmadát visszahívták, ám a kiírt pályázatok útján helyükre kerülő utódaik székfoglalásáig valamennyiüket megbízták az iskolák vezetésével.

A szélsőséges időjárás a járásban is sok gondot okozott, de szerencsére nem okozott akkora ká-

rokat, mint más járásokban. A tűzoltókat 31 alkalommal riasztották a pincéket és alacsonyabban fekvő területeket előntő víz kiszivattyúzására és az elektromos vezetékek zárlata miatt keletkezett tüzek oltására.

A járási hivatal tiltakozik az

egészségügyi kormányzatnak, illetve a kerületnek az ellen a terve ellen, amelynek értelmében osztályleépítéssel számottevő mértékben csökkenteni akarják a komáromi kórházban az ágyak számát, illetve két osztályt teljesen meg akarnak szüntetni.

37. alkalommal ünnepelnek

Kolozsnéma várja a vendégeket

Július 4-én, délután fél kettőkor kezdődik a 37. járási dal-és táncünnepély, amelynek ezúttal is Kolozsnéma ad otthont. Fellép a népzenei vetélkedő országos döntőjéből a madari és a naszva-

di éneklőcsoport, Gögh Zoltán szólóénekes, a tanyi, búcsi, dunamocsi, csicsói, dunaradványi, marcellházi és martosi éneklőcsoportok, valamint a búcsi mzsorettek. Magyarországról a Badacsonyi táncgyűttes ad műsort, valamint a humor képviselőiben a Defekt duó szórakoztatja a vendégeket. Számukra lehetőség nyílik (természetesen érvényes útlevéllal) hajóval felkeresni a gönyői búcsút, illetve sétahajózáson részt venni. Lesz itt kirakodóvásár is, ahol népművészeti termékeket lehet vásárolni.

Huszonhárom nap alatt

A múlt hét péntekén került sor annak a szociális családi háznak az ünnepélyes átadására, amelyet Dr. Tóth Imre polgármester, az SZNT parlamenti képviselője, mint a parlament romakérdésekkel foglalkozó bizottságának elnöke és az AB Modul építkezési vállalat „szerzett” Gúta városának. Az épület az esős idő ellenére 23 nap alatt készült el földrengésbiztos vasbetonelemekből, a 21. század technológiájával. Az eseményről bővebben a 3. oldalon írunk.

Cestovná kancelária HL-CLUB

Komárno * K. Thalyho 1 * 819/701 870

Autorizovaný predajca cestovnej kancelárie

FISCHER

Vám ponúka za reklamnú cenu::

Gran Canaria

7 dní, polopenzia od 19 188 Sk
1 dieťa do 7 rokov 4 800 Sk
1 dieťa do 12 rokov 5 880 Sk

Mallorca

14 dní polopenzia od 22 788 Sk
1 dieťa do 12 rokov 17 091 Sk

Turecká Riviéra

7 dní polopenzia od 16 788 Sk
1 dieťa do 12 rokov 8 400 Sk
14 dní polopenzia 20 388 Sk
1 dieťa do 12 rokov 8 400 Sk

Letsky
pre 15000 ľudí
zdarma!
SUPER LM
odlet
z Bratislavy
a z Budapešti

ODLET:
7. júla 1999

Ittas volt a botcsinálta sofőr

Közúti baleset történt június 25-én 20,30 óra körül Komáromban, az Építők utcájában lévő 49-es ház előtti térségen. Egy 1600-as Lada, amelyet a gépjárművezetői jogosítvánnyal nem rendelkező R. Gáspár 35 éves komáromi lakos vezetett, nagy sebességgel haladt és beleütközött egy ott parkoló Mercedes típusú teherautóba, amely a Közéná galantéria bődírszműgyártó kisipari szövetkezet tulajdona. A baleset következtében a Lada utasa, K. István 38 éves komáromi lakos hétnapi, míg az „alkalmi” sofőr háromhavi munkaképtelenséggel járó sérüléseket szenvedett. Az utóbbi lehetőségben 1,51 ezreléknyi alkoholt mutatott ki a szonda. Az anyagi kárt 200 000 koronára becsülték.

Késelt...

Testi épség elleni büntetellel gyanúsítják P. Gyula 45 éves gútai lakost, aki június 25-én 22 óra körül a gútai Amerika vendéglő előtt zsebkésével mellbe szúrta T. Sándor 41 éves helyi lakost, akinek tettével hétnapi munkaképtelenséggel járó sérüléseket okozott.

A Komáromi Jókai Színház nyári, szabadtéri előadása a Bástya Színházban: Szigligeti Ede: Liliomfi

zenés, táncos vígjáték
Rendező: Léner Péter m. v. * Időpont: 1999. július 2., 3., 4. *
* Kezds: 21.00 óra * Jegyelővétel: Komáromi Jókai Színház *
* Telefonszám: 0819/701 889

JOHANN WOLFGANG GOETHE

A hárfás dala

Ki nem ette sírva kenyerét,
ki ágya szélén és zokogva
éjeit nem töltötte még,
nem ismer téged, Ég Hatalma.

Éltre hívsz, csapdád megejt,
s ha vétkezünk, s nyílik a börtön,
magunkra hagysz, kínlódni; mert
meglakol minden bűn a földön.

Közúti balesetek

• **Egy súlyos és három könnyebb sérülés,** valamint 819 ezer koronát meghaladó anyagi kár — röviden összefoglalva ez a múlt héten a járásban történt tizenkilenc közúti baleset gyorsmérlege, pontosabban következménye. Tizennégy balesetet személyautók, három pedig teherjárművek sofőrei okoztak. Komáromban 10, Ógyallán 5, míg Gútán 3 baleset történt.

• **Összeütközött két személyautó** június 21-én 18,10 órakor Komáromban, a Kertész és Megyeresi utca, valamint a Kossuth tér kereszteződésében. Vladimír S. 40-éves érsekújvári lakos Daewoo Nexia típusú autójával a Kertész utcán haladtában nem adott elsőbbséget egy, a főúton közlekedő Mitsubishi Pajero típusú autónak, amelyet F. Tamás 24 éves komáromi lakos vezetett. Sérülés nem történt, szeszese italt egyik sofőr sem fogyasztott. Az anyagi kár 160 ezer korona.

• **Figyelmetlen sofőr.** Összeütközött két személyautó június 22-én 8,30 órakor az Imelyi Mezőgazdasági Szövetkezet előtti térségen. Stanislav V. 52 éves helyi lakos 120-as Skodájával olyan figyelmen kívül tartotta ki a parkolóhelyről, hogy összeütközött egy arra haladó 121-es Mazdával, amelyet H. Lívia 39 éves naszvadi lakos vezetett. Sérülés nem történt, szeszese italt egyik sofőr sem fogyasztott. Az anyagi kár 32 000 korona.

Rendőrségi hírek

• **Tettlegességért indult eljárás** B. Miklós 29 éves batorkeszi lakos ellen, akit azzal gyanúsítanak, hogy június 24-én 20,40 órakor Madarón, a 310-es számú családi ház udvarán tettlegesen bántalmazta M. Jolán 45 éves komáromi lakost, akinek háromheti munkaképtelenséggel járó sérüléseket okozott.

• **Az ógyallai rendőrség vizsgálja** L. Béla 32 éves imelyi lakos ügyét, akit azzal gyanúsítanak, hogy nem teljesíti eltarthat kötelességét. Kiskorú gyermekeinek a nevelésére 37 800 koronával adós.

• **Tettstársaként elkövetett lopással gyanúsítják** G. Miroslav 28 éves, L. Rajmund 22 éves és K. Viliam 40-éves érsekújvári lakosokat, akik június 16-án 19 órakor a Naszvad határában lévő Szakura parcelláról elloptak tizenegy alumíniumcsövet, teltükkel 21 000 koronás kárt okozva a naszvadi Agreont-nak. Az eset körülményeit az ógyallai rendőrség vizsgálja.

• **Erőszakos cselekedet büntetével gyanúsítják** K. Stefan 46 éves blanskói (Cseh Köztársaság) lakost, aki június 23-án a naszvadi Új utca 10-es számú családi házában előzetes összeütközést követően halálosan megfenyegette ott lakó testvérét, K. Jaroslav 45 éves naszvadi lakost.

• **Vizsgálati fogságba került** K. Attila 17 éves komáromi lakos, akit azzal gyanúsítanak, hogy június 12-én 21 óra körül a Komenský utcában tettlegesen bántalmazta B. Gyula 19 éves komáromi lakost, akinek négyhat heti munkaképtelenséggel járó sérüléseket okozott.

Igar István főhadnagy

Önfelelt muzsikálás a II. zenésztalálkozón

A múlt évben rendezték meg először Gútán a zenésztalálkozót, amelynek nem titkolt célja egyrészt az amatőr és profi zenekarok tagjainak találkozója, véleménycseréje, másrészt pedig a találkozó „civil” résztvevőinek szórakoztatása. Július 2-től 4-ig a vízimalom melletti pihenőparkban már a második ilyen jellegű rendezvényre kerül sor, amelyre Komáromtól Kassáig érkeznek zenekarok.

Pénteken este 6-kor nyitják a táborát, s a zenészek találkozója során a négy gútai együttes (Wankel, Voices, Quatro és Bermuda) mellett a vendégzenekarok is fellépnek, illetve sztárvendégként Cseku is műsort ad. Szombaton délután a Ritmus és a Szamballi táncsoportok fellépései közben bemutatkoznak az alapiskolás szólóénekesek, akik közül többen először lépnek majd a világot jelentő deszkákra. Este bállal összekötött zeneparádéra kerül sor, s a találkozó hajnali négyig tart majd. Vasárnap délután kettőkor kezdődik a műsor, ahol Farkas János primás és zenekara a nótakedvelőknek húzza a talpalárait, s fellépnek a Szól a nótá legismertebb énekesei, majd este héttől éjfélig újra a vendégzene-

karok szerepelnek. A rendezők húsz-harminc együttes megjelenésével számolnak, amelyek közül többen rögtönzött fellépést is vállalnak. Számukra külön „művészsáto” állítanak fel, ahol a kötetlen beszélgetésekre kerülhet sor. A zenekarok egyébként külön bejelentés nélkül is ellátogathatnak a rendezvényre. Minden biztonnal nem csupán a zenekarok tagjainak jelent majd élményt ez a találkozó, hanem elsősorban a nézők szórakozhatnak majd önfeleltten.

RICSI-PRESS

Konkoly utca 6
Ógyalla

* könyvek * folyóiratok *
* újdíjlapok árusítása *

*Esküvői értesítők
és meghívók készítése
gyors és kiváló minőségben*

**Az Őrsútfutási CS-PRINT
együlműködésével
megkíméljük Önt
a felesleges utazástól!**

Növényvédelem

A növények hiánybetegsége, a klorózis

Minden évben előfordul kisebb mértékben, de az idei bőséges esőzések hatására erőteljesebben mutatkozik a növényeken. A klorózisra legérzékenyebbek a gyümölcsfák, közülük is a körte, az alma, a szilva és az őszibarack, valamint a szőlő. Ez a hiánybetegség a leggyakrabban a nehéz, agyagos, levegőtlen és magas mésztartalmú talajokon fordul elő, s megjelenését, terjedését még meggyorsítja, illetve elősegíti az esős időjárás. Szárás, meleg években a klorózis ritkábban fordul elő, de ott, ahol öntöznek, akkor is megjelenik. Ebből adódik, hogy sokszor nem a talaj vashiánya okozza a betegséget, hanem a vas felvételét gátló tényezők együttes hatása váltja ki. A leggyakrabban a talaj magas mésztartalma gátolja a vas felvételét, amely ugyan jelen van, de a növény nem tudja hasznosítani, s így a vashiánya a levelek sárgulását okozza. A sok eső hatására ez most válik legszembetűnőbbé. A nehéz, agyagos, magas mésztartalmú talajokon ezzel a hiánybetegséggel minden évben számolni kell. Így tehát mindjárt a telepítésnél a meszes talajt jobban tűrő fajtákat ültessünk. Léteznek szőlő- és gyümölcsfa fajták, amelyeket a meszet kimondottan jól tűrő anyokra oltottak. A klorózis elleni küzdelemben jó hatása van a bőséges istállótrágyázásnak, illetve a semleges hatású főzéken. Fontos még a rendszeres talajművelés, a levegőztetés, főleg eső után, illetve ott, ahol tartósan magas a talajvízszint.

A műtrágyák adagolásával vigyáznunk kell, mivel a sok foszfor is gátolja a vas felvételét, míg a mikro-

lemek közül a mangán és a cink is csökkentik a vas talajból való felvehetőségét. Mivel a klorózis főleg a fiatal hajtásokon jelenik meg, ami súlyos esetekben a hajtás elszáradásához vezet, fontos a levéltrágyázás időbeni alkalmazása olyan összetételű szerekkel, amelyek nagyobb mennyiségű vasat ún. kelát formában tartalmaznak. A rendelkezésünkre álló bőséges választék: Ferovit, Damisol Fe, Bolikel Fe, Siran Zelezatny, Biofit, Harmavit, Wuxal, Humix, Vermisol, Bios-tim, Paralux, Herba, stb.

A múlt heti nagy esőzések nyomán a frissen képződő nagy mennyiségű konidiumtömeg a többnapos esőben a védtelen lombfelületen újabb fertőzéseket indított el, így járványhelyzet alakult ki. A legkritikusabb a helyzet az almafavarasodás esetében, ahol a gyümölcsök fertőződnek. Hasonlóan veszélyes a helyzet a szőlőperonoszpóra és a botritiszes betegségek kialakulásában. Erőteljesebben jelentkezhet továbbá a burgonya- és paradicsomvíz, valamint az uborkaperonoszpóra. Az ellenük való védekezésre felhasználható permetszerek már ismertek. Most használnunk főleg felszívódó hatású permetszereket, amelyeket kombinálhatunk kontakt hatásúakkal. Ilyen kombináció például: Discus (0,02%) + Polyram WG (0,3%). Már most kell gondolnunk arra, hogy az erős fertőzés nagy lomb- és termésvesztéshez vezet, és a főlhalmozódó fertőző anyagok, különösen az évelő kultúrákban (alma, szőlő, stb), több éven át károsan hatnak.

Csekes Zoltán mérnök

AUTODELTA

Komárno

Duna rakpart
(a volt körszerviz mellett)
Telefonszám: 0819/732 514,
0905 249 896

autóalkatrészek
európai, japán
és koreai
gépkocsikra

DENICOL
motorolajok

Nyitva:
hétfőtől péntekig:
8.00 - 12.00
és 13.00 - 18.30
szombaton:
8.00 - 12.00 óráig

Hirdetési rovatunk
üznetrögzítője éjjel-mással
az Ön rendelkezésére áll
a 0819 / 731 267-es
telefonszámon.

SPEED AUTÓHÁZ

Dél-Komárom, Klapka Gy. u. 91
(a piactól 300 m-re Győr felé)

Szakszerű
márkaszervizelés
(1 500 Ft-os óradíjjal)
és alkatrészellátás

HYUNDAI

A villanyoszlop volt erősebb

Közúti baleset történt június 27-én 2,10 órakor Komáromban, a Czuczor Gergely utca 4-es számú háza előtt. V. Béla 37 éves komáromi lakos VAZ 2103-mas autójával leszaladt az úttestről és egy villanyoszlopnak ütközött. A sofőr leheletében 2,87 ezreléknyi alkoholt mutatott ki a szonda. Sérülés nem történt, az anyagi kár négyezer korona.

Kiváló hőszigetelés, rengésbiztosság és nyugati precizitás

Nagyra nőtt „lego”

Amikor az AB Modul kft képviselője felkereste Gúta polgármesterét, s tanácsot kért arra vonatkozólag, hol építsék fel azt a mintalakást, amelyet elsősorban a roma- és szociális lakásproblémák megoldására ajánlanak, Dr. Tóth Imre természetesen azt ajánlotta, hogy helyben. A német vállalat

A vállalat olyan kétszoba-hallos épületet tervezett, amely az eddigi urbanisztikai összképet nem bontja meg a telepen, s a talajrendezéssel, illetve az alapozási munkálatokkal a DP Globál vállalatot bízta meg. Annak ellenére, hogy az építkezés ideje alatt Gúta átértékelte az építkezést, az épületet 23 nap alatt felkészítették az átadásra.

Friedrich H. Stetzler mérnök, a kft tiszteletbeli elnöke, a német vállalat tulajdonosa nem tiltakozta, hogy a gútai családi ház átadásával új fejezetet nyitnak a szlovák lakásépítési programban.

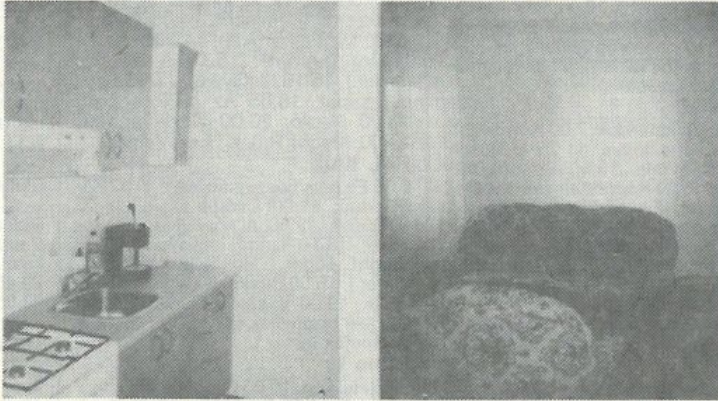
— Ennek propagálását szolgálja majd ez az épület, amely Szlovákiában az első. Itt nyílik meg iródnánk, ahol az érdeklődők kiválaszthatják a számukra megfelelő lakástervet, kiválasztják a fal- és padlóburkoló anyagokat, s egy hónappal később már be is költözhetnek új otthonukba — mondta a cégtulajdonos, aki azt is elárulta, hogy a világ 18 országában és a legkülönbözőbb éghajlati körülmények között dolgoznak már a maguk kifejlesztette technológiával.

— Ez a technológia valójában egy hatalmas, megszámlálhatlan variációt jelentő „kirakójáték”. Az elemekből építhetünk földszintes családi házakat, de emeletes lakásokat is. Családi házak esetében a költségek kissé magasabbak, mert itt egyedi alapozással és tetőfedéssel kell számolnunk, ám bárki utánaszámolhat annak,

szakemberei nem kevesebbet állítottak, mint azt, hogy a világ bármely pontján képesek harminc nap alatt tető alá hozni egy családi házat, legyen az szociális, vagy akár extra komfortfokozatú is. A Dankó Pista nevével viselő telepen ezután megindult a munka...

hogy ennek ellenére a szlovákiai árakhoz képest rendkívül olcsók vagyunk, nem is szólva a gyors-

kultúrházban a fogadáson, amelyet megtisztelt jelenlétével Dr. Ludger Büestette, az NSZK nagy-

A modern konyhasarok és az ebédlő a kényelemről tanúskodik

ságról. Tömeglakás esetében ez a költség még kedvezőbben alakul, hiszen itt a pluszköltségek már osztódnak. Mivel a technológia gyors munkavégzést biztosít, rendkívül gyorsan megoldódhatnak a lakásproblémák — fejezte be lapunknak adott nyilatkozatát Stetzler mérnök. **Kamila Hulman**, a kft szlovákiai ügyvezető igazgatója egyben a háziasszonyi szerepet is betöltötte, hiszen az első tereprendevezéstől a festésig végig figyelemmel kísérte az építkezést. — Nekünk is fontos volt, vajon a német precizitást megkövetelő megelőző munkafolyamatokkal megbirkózik-e a hazai kisüzem, s nem kis örömmel szolgál, hogy a legteltesebb elégedettségemnek adhatok hangot. Azért hívtuk meg a német bankok képviselőit, s a hazai építkezési vállalatok szakembereit, hogy személyes kapcsolatokat kialakítva keressék az együttműködést.

Pénteken mintegy 150 hazai és külföldi vendég vett részt a városi

követe és a diplomáciai élet több képviselője, Wolf Rüdiger Römm-

ling, a hamburgi DePfa Bank igazgatója, míg a hazai közéletet A. Nagy László, a parlament emberi jogokkal és nemzeti kisebbségi ügyekkel foglalkozó bizottságának elnöke, Jana Halušková, az egészségügyi bizottság tagja, Daniel Vincent, a kormány cigányproblémákkal foglalkozó kormánybiztosa, Kása Zoltán, az általi lakásfejlesztési alap igazgatója, František Matko, a kerületi előjáró helyettese, Keszezh Margit, a Komáromi Járási Hivatal előjárója, valamint a környező építkezési vállalatok igazgatói képviselték. Igaz, az építési és közmunkák minisztériumának több dolgozója is részt vett az ünnepségen, de Harna István építésügyi és Brigita Schmögnerová pénzügyminiszter valahogy elkerülte Gútát. Kár.

Aki viszont most szeretne építkezni, mindenképpen ajánljuk, hogy keresse fel az AB Modul gútai mintaházát, ahol minden bizonnyal megnyeri majd érdeklődését valamelyik tervjavaslat. Az senki számára sem lehet közömbös, hogy olcsón, gyorsan, a 21. század technológiájával és annak biztonságával felépített lakásba költözhet egy hónap alatt.

Visszatért az örök hazába

Csicsón született, s a szorgalmas, okos kislány korán felfigyelt a falusi tanítói. Az ő ösztönzésére a kor egyik legnagyobb tekintélyű középiskolájában, a komáromi bencések gimnáziumában folytatta tanulmányait. Isten hívó szavát itt értette meg, s vállalta a szerzetesi élet minden megpróbáltatását. A pannonhalmi apátságban indult el a papi úton, majd Prágában és Budapesten gyarapította tudását, hogy végül pap-tanárként visszatérjen a komáromi bencés gimnáziumba. A háborút követő magyar iskolabezárások idején vállalta, hogy diákjait a legnagyobb titokban felkészítse az érettségire. Ők most tanárok, orvosok, tudósok. Életének magyar útja Kanadába, majd az USA-ba vezette, ahol az ottani magyarok lelki életének vezetője lett. Érdekes, hogy mindvégig kevesnek találta a papi hivatást, az elme csiszolása nélkül. Az óceán túloldalán olyan iskolatípust kívánt meghonosítani, amely a keresztényi eszmékre épül, s ennek az eszméiségét a gyakorlatban igazolva a világ legkülönbözőbb népeinek tehetséges fiataljait felkarolva egy fedél alatt készíti fel az életre. Az ő iskolájában együtt tanult az amerikai fehér, az afrikai fekete és a japán sárga gyerek. A rendszerváltozást követő években újra felkereste Komáromot, támogatta az Imanap küldetését, s hűen önmagához, a volt bencés gimnázium mai tanulói közül évente egyet meghívott amerikai iskolájába. Azután hazatért. Megnyugodva, az élet tapasztalatait magával hozva tért vissza Pannonhalmára, ahol idős kora ellenére még felállt a katedrára, s rövid időn belül vált a diákok szeretett tanárává. Tavaly aranyimés volt, vagyis pappá szentelésének ötvenedik évfordulóját ünnepelte. Ekkor vállalkozott utoljára arra, hogy családtagjai körében még egyszer felkeresse a szülőföldet, a csicsói temetőben búcsút vegyen övéi sírjától, köszöntse a gútai hívőket, akik öccse családját istápolták, s megismétse a bencés gimnázium vaskerítését. — Mindannyian szegényebbek lettünk egy megértő testvérrel, egy bölcs és kiengesztelődött öreggel, az Isten atyásgot sugárzó jóságával a földön — mondotta Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát gyászbeszédében.

Hites Endre Kristóf

Ordo Sancti Benedicti paptanárt
június 1-jén helyezték örök nyugalomra Pannonhalmán.

Friedrich H. Stetzler és Kamila Hulman

Halbőséggel megáldott vidék volt évszázadokon át Adatok Rév-Komárom halászatához

(Folytatás az előző számból)

A nevezetes őgróf tehát nem nagyon siethetett Mohácshoz a török ellen, sőt talán inkább el Mohácstól Bécs felé. És hogy az útközlet gondja sem igen nyugtalanította, mutatja az, mert a város által küldött boros kannákat újra megtöltette. — Pók Jánosnak, a királyné udvarmesterének szintén Pozsony városa 1526. október 10-én néhány sigérel, csikával és menyhállal kedveskedett, mely ajándék a mi pénzünk szerint körülbelül 3 frt-ba került.

1563-ban Miksa magyar király koronázása alkalmával a halak ára ez volt: egy font viza 6, csuka 6, ponty és harcsa 4 ezüstfillér, amikor is három ember számára való kenyér 1 ezüstfillérbe került. (...)

A 16. században szokásban volt a Komárom és vidéken fogott legszebb vizákkal a bécsi császári konyha számára kedveskedni, erről tanúskodik a következő eredeti oklevél. Németh János komáromi udvarbíró bizonyítványlevele kelt 1568. november 9-én: „Én, ki vagyok Németh János, római császár ő Felsége udvarbírája Komáromban, vallom ezen levélem által, hogy én az naszvadi szegjéről harmadrésze, az ő felsége parancsolatjára Usaly Péter uramtól három vizát vettem el, kit én ő felsége konyhaszükségére Bécsbe küldöttem. Annak való bizonyosságáért adom Usaly uramnak ezen pecsétés levelet. Továbbá teszek én oly bizonyosságot, hogy minekelőtte ideérkeztem, ezen Usaly Péter uram az ő felsége szükségére Bécsbe az gútai és naszvadi szegjéről hat vizát

küldött volt. — Actum in Gutta decima nona novemberis anno 1568. Németh János komáromi udvarbíró manus pr. (P. H.)” (...)

Azonban, miként alább látni fogjuk, a fentebbi kedveskedés inkább rendes haladó volt, mellyel tartoztak a komáromiak régi törvény és szokás szerint a felség konyhájához járulni.

1577. Sincendorf császári követ Konstantinápolyba utazván le a Dunán nagy kísérettel, ezen útról naplót vezetett Schweiger Salamon követségi káplán, pontosan feljegyezvén honunkban szerzett tapasztalatait. Komáromhoz november 13-án késő este érkeztek és ágyúlövésekkel fogadtattak; azon este a komáromi alparancsnokot, Samaria Ferdinándot megvendégelték a hajón, másnap viszonzásul reggelire ő hozott a követnek özet, jó magyar halat és más egyebet. (Sal-

Schweigger's reisebeschreibung. Nürnberg. 1608. folio. pag. 8.).

1592. Amint ezen évi Komárom városi úrbérből kiviláglik, a Győri-és Vág-Dunába fogott halaknak egy negyedrésze a királyé volt. A vizahalászok, kiknek bárkájok volt, fizettek évenként 5–6–7 vizát. — Az úgynevezett királyi halastavak Martos körül évenként 10 frt-ért adtak haszonbérbe, az ugyanott levő felső tavak haszonbérére 8 frt. volt. (Fényes: Komárom vármegye. Pest. 1848. 89. lap.)

1642-ben Komáromi megye végzése szerint Kava elhagyott pusztán Várkonyi Amadé Lenárt helyettes nádor nevében tiltatik a Dunában való halászat. (Fényes: Komárom vármegye. Pest. 1848. 64. lap.)

Legnevezetesebb ága a komáromi halászatnak mindenesetre a viza-és tokfogás, azért érdekesnek tartom e tárgyat bővebben kifejteni. A

viza és tok a vándor halnemekhez tartozik és hazájok a Fekete-tenger, hol mint csendesebb és bátorságos helyen szoktak ivni. Február vége felé ezrével jönnek ki a tengerből az odaszakadó folyókba, úgy a Dunába is, innen aztán a Tiszába és más nagyobb mellékfolyókba; egyes vizák olykor felmennek egészen Pozsonyig, de már azon túl ritkán találhatunk, s így ha a Duna csavarodásait felszámoljuk, közel öt-száz mérföldet utaznak el hazájokból, és pedig minden évben Komáromig, sőt Győrj feljövén. A Fekete-tengerből március elején indulnak ki, így hét hónapon át utazván, fel és le a naponként két mérföldnél több utat tesznek meg. Mikor felfelé a víz ellenében jönnek, akkor a folyam fenekén úsznak, nem levén ott a víznek nagy sebessége, s így a felúszás kevesebb erővel jár; mikor pedig hazájukba visszatérnek, a víz felületén tartózkodnak, mivel ott a víz sebesebb lévén, gyorsabban is evezhetnek.

(Folytatása következik)

Szinnyei József

Olvastamár?

Jókai Anna műveinek kedvelői most a budapesti Széphalom Könyvműhely jóvoltából kiegészíthetik könyvtárukat az író életművének még hiányzó kötetével, ezúttal a *Szegény Sudár Annával*, melynek első kiadása 1989-ben látott napvilágot. A könyv egy erdélyi asszony naplója, kordokumentum a romániai magyarság mindennapjairól, a fizikai nyomorról, a lélek gyötrelmeiről, s a szellem erejéről. Arról szól, hogyan, milyen emberfeletti tartással lehet elviselni a sokszor már elviselhetlent: ott és mindenütt, ahol az ember mostoha sorsával, lassan elfogyó, felőrlődő önmagával szembesülni kénytelen. A napló szövegével hosszasan, nyolc évig vajúdott az író, míg az 1987-ben végleges formát öltött. Szerzője azt hitte, a fióknak írja, kései tanúságul. Azóta gondolatai a történelmi esemé-

nyek alakulásának tükrében újraolvasva még mélyebb tartalmat kapnak: „A büntető-éltető nyílvessző valószínűleg úton van, bárha még súvítését sem halljuk. Várni fogok. Várni fogunk. Remény nincsen. De helyette él a megfogalmazhatatlan. A remény a reményre.” S bár azóta sok minden történt, sok minden megváltozott, ezek a gondolatok örökérvényűnek bizonyulnak, s a könyv mondani-valója sem vesztett semmit értékéből, hiszen a fizikai nyomor, a lélek gyötrelmei sajnos ebben a „szép új világban” sem tűntek a múlt kódébe, legfeljebb más az eredőjük. Lelki erőre, szellemi tartásra itt és bárhol a világnak ezen a térfelén most ugyanolyan nagy szükségünk van, s Jókai Annától mindig bizton meríthetünk.

—nkz—

Régi utazások Komárom vármegyében

Erdőkön, mezőkön, úttalan utakon...

(Folytatás az előző számból)

Az utazást nemegyszer valósággal lehetlenné tette Komárom vármegyében az a szomorú valóság, hogy vagy a török, vagy a felszabadításunkra (?) küldött osztrák hadsereg úgy elpusztította az egész vármegyét, hogy az úgyszólván lakatlan pusztaság volt és az utas akár éhen vesztett el! 1594-ben a török Komáromot ostromolja és közben végigpusztítja a Csallóközt. Mátyás osztrák herceg 30 ezer embert küldött a sziget védelmére. A török kítakarodott ugyan, de a felmentő osztrák sereg még vadabban folytatta a rablást, fosztogatást és gyújtogatást. A török kiűzése után a 1692-i összeírás szerint az egész vármegyének csak ezer lakosa volt, a községek nagy része romhalmaz és lakatlan. Ezt okozta a mohácsi csata elvesztése és az osztrák császár felszabadító serege. (...)

A vidék elnéptelenedését a járványokon kívül a rettenetes kíméletlen adóbehajtás is elősegítette. Az osztrák adóbehajtásnál az osztrák katonai segítséget vett igénybe az ennek borzalmairól jobb nem is beszélni. A

barbár adószedők elől egész faluk az erdőkbe menekültek.

Ilyen néptelen vidéken aztán valósággal lehetetlen volt az utazás. Hiszen 1594-ben azt írja Pálffy Miklós Mátyás főhercegnek, hogy a Dunán jőjjön Komáromba, mert a szárazon a felperzelt falukban úgysem kaphatnak útközben szállást.

Az utazás akadályai voltak ezenkívül a rettenetes rossz utak, amelyek rosszaságáról fejezeteket lehetne írni. A tanyi egyházi iratokban találtam egy bizonyítványt, amely 1769-ben kelt és amelyben a nemesúrsai földbirtokosok igazolják, hogy bár Tany és Ocsa nagyon közel vannak egymáshoz (3 km), de a rossz utak miatt legtöbbször nem lehet megközelíteni az egyik falut a másikból.

A szárazföldi útnak nemegyszer voltak akadályai a folyók, a tavak. Az előbbieket gyakran kiáradtak, hiszen régen a vízszabályozásnak semmi nyoma sincs. A folyókön át a közlekedést a révek segítették elő. Ilyen révek voltak Komárom megyében a komáromi, az almási, a füzitői, a szivatói, a gönyűi, a kamocsai, a szimói, a gutai, a keszefalusi és kolozsnémai révek. Nagy telek esetén, amikor a folyók befagytak, nemigen keresték a réveket, gázlókat, mert akkor bárhol átkelhetek. A régi időkben, amikor a folyókat nem szabályozták, azok folyása lassú volt és így nagyon gyakran befagytak, ami most

a nagyobb folyóknál ritkán történik meg. Amíg a folyók befagyása egyik részén örömet keltett, a másik részén félelmet váltott ki, különösen háborús időkben, mert akkor az ellenség könnyen átkelhetett a vízen. Ezen azután úgy segítettek, hogy a jeget felválták, de persze ez nem sikerült mindig, különösen hirtelen fagyásoknál.

Mivel Komárom megye a keletet és nyugatot összekötő útba esett és így nagy volt mindig az erre utazni akarók száma, akik nem tehették ki magukat a szárazföldi út kellemetlenségeinek, hát szívesebben választották a vízi utat, ami csak úgy kínálkozott a vármegyén keresztül folyó Duna képében és az abba ömlő többi folyókban. Természetesen a gátak, a töltések béklyóiba nem szorított Duna és mellékfolyói állandóan változtatták medreiket és ami most szárazföld, az valamikor vízmeder volt, amelyen élénk hajóforgalom bonyolult le. Elégé bizonyítják ezt azok a leletek, amelyeket Csallóközben árok, gödör, verem, kút ásások találnak, és pedig hajóroncsokat, hajóbordákat. Nem egy ilyen hajóroncsban találtak kölesmaradványokat is. Ki tudja, melyik hadjáratnak az élelmezését szállították ezek a földbe jutott hajóroncsok, amelyet az ellenség süllyesztett el, vagy valami más ok, vihar, zátonyra futás, lékelés juttatott a mélybe. Sőt hajómalom karokat is találtak a földben. (...)

(Folytatása következik)

Baranyay József

A P R Ó H I R D E T É S E K

• Munkát és pénzt kínálunk. Tel.: 819/796 076, 796 609, 0905 280539.

J & B autókölcsönző kft.
bérbe ad
Škoda Favorit Pick Up
haszonjárművet
magánszemélyeknek és vál-
talakozóknak. Telefonszám:
0819/731 841, 0905 649 738.

• Eladó jó állapotban lévő gáztűzhely és háromkerékű gyermekkerékpár. Cím: Školská 7/43, Kolárovo.
• Eladó háromkombinációs zöld babakocsi. Telefonszám: 943 808.
• Régi stílusú hálósobában eladó kitűnő állapotban 5000 koronáért. Telefonszám: 0819/796 609.
• Eladó 3-szobás lakás Komáromban. Tel.: 819/741 048
• Hízósértések eladók. Tel.: 818/84142.

• Redőnyök most megrendelhetők kedvezményes áron. Cím: ERGO-LEX, Nemesócsa, telefonszám: 0819/796 425.
• Eladó 110–130 kg-os hízósértés. Telefonszám: 0819/741 342.
• Predám ošipané 110–130 kg. Telefon: 0819/741 342.
• Na predaj sú obchodné regále, pult, váha, záviaže a etikovacie kliešte – zachovávň. Tel.: 0905 618 836.
• REDŐNYAKCIÓ! Csak 600 Sk/m². Biztonsági hevederzár 1800 Sk. Telefonszám: 0819/720 550.
• Eladó 100–120 kg-os vágósértés. Telefonszám: 0819/703 401, 700 933 (20 óra után).
• Pénztárgépek, írógépek, zsebszámológépek javítása. Cím: Františkánov 1, Komárno. Telefonszám: 0819/713 240.
• Predám novú drevenú okná. Rozmery: 60x60, 60x90, 60x120, 120x120, 120x150, 150x150, 150x180. Telefon: 0819/731 833 (po 15.00 hod.)
• Dám do prenájmu 150 m² obchodných a kancelárskych priestorov v novostavbe na Petófiho ul. Telefon: 0905/382 420.
• Szobafestés, glettelést, ajtó, ablak mázolását vállalom. Telefonszám: 0819/782 490, 0905 412 259.
• Eladó Škoda 130 GL (1300 ccm), gy. év: 1987, STK, EK 2000-ig. Telefonszám: 0819/788 300, 0905 606 643.
• Tűzifa eladó az őrsújfalusi gatteron. Telefonszám: 0905 468 711, 0819/782 200.

• Eladó árpával bevett 1,5 ha szántóföld Bókonyban. Telefonszám: 0819/941 284 (este).
• Eladó 200 literes, automatikus keverésű, nerez tartályból készült tejhűtő. Érdeklődni lehet a 0903 428 806-os telefonszámmon.
• Eladó Moszkvics 1500 új alkatrészekkel. Cím: Kamocsa 56.
• Predám Škodu Feliciu 1,3 MPI GLX, r. v. 7/1997 za 195 tisíc Sk, prípadne na splátky. Telefon: 0819/942 441, 0905 442 336.
• Eladó Škoda Felícia 1,3 MPI GLX, gy. év 97/7, 195 ezer Sk, esetleg részletre is. Telefonszám: 0819/942 441, 0905 442 336.
• Bérbe vennék lakást vagy családi házat Gútán. Később megvételre. Telefonszám: 0905 660 175 (18 óra után).
• Eladó 1 ha 40 áras szántóföld Gúta-Nagyszigeten a főút mellett. Érdeklődni lehet a 0905 669 379-es telefonszámmon.
• Fehér hordósbor eladó. Telefonszám: 0818/82 227, 0818/7602176.
• Olcsón eladó háromszobás, átalakított lakás tulajdonlappal Gútán. Telefonszám: (20 óra után): 0819/942 866.
• Eladó Pozsonyban egyszobás lakás (Károlyfalva – Karlova Ves) szép, csendes környezetben. Telefonszám: 07/6542 6756.
• Eladó ponyvás IFA 50, vagy elcserélem billenős IFA-ra. Eladó továbbá széles tárcsás vetőgép. Cím: Fűr László, Naszvad, Farské pole 24.
• Garázs eladó Komáromban, a II. lakótelepen. Telefonszám: 0819/730 276.
• Kiadó berendezett kétszobás lakás. Telefonszám: 0905 526 220, 0819/710 798.
• Zaujímavá práca pre serióznych ľudí. Atraktívne príjmy. Nie predaj. Inf.: 0905 659 782.
• Súrne! Hľadáme pár ľudí do obchodnej pobočky. Nie predaj. Telefon: 0905 161 990.
• Zahr. spol. hľadá 5 ľudí pre org. ekonom. prácu. Telefon: 0903 417 274.
• Novootvorená firma hľadá ľudí na organizačnú prácu. Inf.: 0905 209 424.
• Hľadám podnájom. Telefon: 0905 209 424.
• Eladó jó minőségű házi (vörös és fehér) 30 Sk/l. Telefonszám: 0819/788 214.

ISMERKEDÉS

• 45/168/60 független hölgy intelligens, magas férfi bemutatkozó levelét várja 45–55 éves korig. Jelige: Szeretet
• Komoly szándékú, intelligens, magas komáromi férfi bemutatkozó levelét várja egy 45/168/60 független hölgy. Jelige: Megbecsülés

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSOK

Ezúton mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, a munkatársaknak, a jóbarátoknak, és mindazoknak, akik június 28-án elkísérték utolsó útjára, a gúti temetőbe
Gógh Tibort,

aki 34. életében távozott szerettei köréből. Köszönjük a virágokat, a koszorúkat és részvétnyilvánításokat, amelyekkel enyhíteni igyekeztek mély fájdalmunkat.
A gyászoló család

Fájó szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, a szomszédoknak, ismerősöknek és mindazoknak, akik június 23-án elkísérték utolsó útjára, a gúti temetőbe a szerető feleséget, édesanyját, anyóست, nagymamát és dédnagymamát,
Tóth Mária-t,

akit a kegyetlen halál 74. életében ragadott ki szerettei köréből. Köszönjük az őszinte részvétet, a sok koszorút és virágot, amellyel enyhíteni igyekeztek mély fájdalmunkat.
A gyászoló család

Ezúton mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, a volt munkatársaknak és mindazoknak, akik június 25-én elkísérték utolsó útjára, a komáromi temetőbe drága halottunkat,
Kacz Imrét,

aki életének 58. évében, hosszan tartó súlyos betegség után távozott szerettei köréből. Köszönjük a virágokat és a részvétnyilvánításokat, melyekkel enyhíteni igyekeztek mély fájdalmunkat.
A gyászoló család

MEGEMLÉKEZÉSEK

Oly csend van így nélkülöd, hogy szinte hallani, amit utólagára akartál mondani.
Fájó szívvel emlékezünk 1998. június 29-én, halálának első évfordulóján
Ozgyin Jánosra
(Komárom).

Emlékét örökké őrző gyászoló családja
Míg élünk, együtt élsz velünk.
S boľavým srdcom spomíname na prvú výročie úmrtia
Jána Ozgyina
(Komárno),
ktorý dňa 29. júna 1998 navštevď opustil svojich blízkých. Smútiaca rodina.

Gondoljatok rám, kiket úgy szerettem, már egy éve, hogy a sírban fekszem.
Könnyes szemmel emlékezünk június 29-én, halálának évfordulóján
Balázs Gézára
(Gúta)
Szerető özvegye családjával

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk a felejthetetlen férjre, édesapára és nagyapára,
Verespej Lászlóra
(Komárom)
halálának 7. évfordulóján.
Felesége, gyermekei és 5 unokája

Áruszállítást vállalok AVIÁVAL.

Telefonszám: 0819/700 343.

• Munkatársakat keresünk (nem dilekret) fő- és mellékállásban végezhető munkára. Jelentkezni lehet a következő telefonszámmon: 0905 502 337.
• Ponúkam prácu (nie dealer) na HPČ (12–23 000 Sk za mesiac) a VPC (4–6000 Sk). Telefon: 0905 207 865.
• Eladó Bauring-típusú szoba-konyhas lakás tulajdonlappal. Ár megegyezés szerint. Érdeklődni lehet naponta 7-től 15 óráig Komáromban, a Duna utca 4. szám alatt, vagy 18 és 22 óra között a 700 658-as telefonszámmon.

Céltudatos, kommunikatív, vállalkozó-szellemű emberek jelentkezését várjuk pénzügyi területen végzendő munkára a volt Nyugat-Szlovákiai kerületből. T. sz.: 0819/942 273 (9.00 – 18.00).
Tőkekepzés, nyereség, biztonság, kölcsönrendszer lehetőség építkezés céljából, ösztönző továbbtanulás esetén, nyugdíjelőtakarékoság exkluzív kínálat csak nálunk. Ön lehet az ügyfelünk, vagy akár a munkatársunk is! Telefonszám: 0819/942 273 (9.00 – 18.00).

• Kiskutyaeladás, fedezetés egész évben. Dalmata, amerikai cockerspániel, Lhasa-apsó, Shih-Tzu és uszárk fajtaiból. Telefonszám: 0819/971 14, 0903 426 861.
• Fűtés, víz, gáz és központi porszívórendszer szerelése. Telefonszám: 0819/796 139.
• Balatoni nyaraló park közelében kiadó. Gyermekkedvezmény. Telefonszám: (Győr) 96/ 313 859, 20/9231–239.
• Áru és ingatlan vásárlása részletre, kezes és akontáció nélkül szerződéseket kötünk és egyben munkatársakat keresünk. Telefonszám: 0905 351 764.
• Elcserélném kétszobás, balkonos lakásomat (TL) kisebb falusi házra vagy eladom. Cím: Mederócska 49/36, Komárom.
• Felveszek festő szakmunkást. Telefonszám: 0903 447907.
• Az őrsújfalusi gatterra felveszünk sofőr-darust. Telefonszám: 0905 468 711.
• Na pílu v Novej Stráži príjmemé šoféra-zeriavnika. Telefon: 0905 468 711.
• Eladó háromszobás szövetkezetes lakás Ogyallán. Telefonszám: 0818/760 3579 (19 óra után).

• Eladó garzonlakás, vagy 1 garzont és 1 szoba-konyhas lakást elcserélek nagy 2-szobás lakásra. Telefonszám: 0819/701 101.
• Azonnali kiadó 450 m²-es üzlethelyiség Komáromban, a Nádor utca 41. szám alatt (a NIKE mellett) raktárhelyiségekkel és szociális helyiségekkel együtt. Továbbá 2 raktárhelyiség (60 m²-ig) a volt Stavba területén. Telefonszám: 0819/710 180 (18 és 20 óra között).
• Eladó sötét színű ebédőbútor 6000 koronáért, Tesla Color színes TV, 70-es átmérővel 2000 koronáért, Mini Romo mosógép 1000 koronáért. Telefonszám: 941 322.
• Eladó családi ház Kisszigeten nagy kerttel, vagy elcserélem háromszobás lakásra Komáromban. Telefonszám: (7 és 15 óra között): 0819/713 560.
• Eladó Š 1202 kisteherautó, főleg kertészkedők részére. STK, EK 2000/8. Telefonszám: 0819/942 701.
• Működő 210-es Babetta eladó 5000 koronáért. Telefonszám: 0905 150 741.
• Eladó Trabant combi jó állapotban. Cím: Hlboká 6, Kolárovo. Telefonszám: 942 648.
• Vennék cementcserép-gyártó gépet. Telefonszám: 0706 941 08, 0905 304 635.

